

Метінвест сплатив 61% податків серед металургійних підприємств України у 2024 році — GMK Center

За розрахунками видання, Метінвест став найбільшим платником податків гірничо-металургійного комплексу України у 2024 році. Торік компанія сплатила 19,8 млрд грн податків і зборів, що становить 61% від загального обсягу відрахувань металургійних підприємств. Про ситуацію з податками в ГМК та чинники, що можуть стримати надходження до українського бюджету й погіршити стан галузі — в матеріалі GMK Center.

В умовах війни, що триває вже третій рік, забезпечення надходжень до державного та місцевих бюджетів стало критично важливим для фінансування оборони, соціальної підтримки та відновлення країни. У цьому контексті металургія відіграє важливу роль у наповненні бюджету, попри всі виклики воєнного часу.

Зі свого боку й державі слід в умовах війни шукати баланс між необхідністю поповнення бюджету та створенням умов для сталого розвитку металургійної галузі. Важливо забезпечити стабільність податкового законодавства, передбачуваність тарифного регулювання та підтримку підприємств, які стикаються з труднощами через війну.

Податкові цифри

Попри воєнні дії та руйнування, металургійні підприємства продовжують працювати й сплачувати податки до державного та місцевих бюджетів, роблячи свій внесок у підтримку країни. Податкові відрахування металургії охоплюють податок на прибуток, єдиний соціальний внесок, податок на доходи фізичних осіб, плату за землю і користування надрами, а також інші види податків і зборів.

За підсумками минулого року відрахування до бюджетів усіх рівнів чотирьох найбільших металургійних компаній зросли на 36% – до 32,4 млрд грн.

У 2024 році всі найбільші сталеві виробники збільшили сплату податків і зборів до бюджетів усіх рівнів:

- Метінвест – на 36%, до 19,8 млрд грн;
- «АрселорМіттал Кривий Ріг» – на 60%, до 6,6 млрд грн;
- «Інтерпайп» – на 27%, до 5,5 млрд грн.

Загалом за 5 років найбільші метпідприємства сплатили податків і зборів на суму 190 млрд грн, або \$6,2 млрд. За підсумками 2024 року сплата податків і зборів чотирьох металургійних компаній становила 1,6% надходжень до бюджетів усіх рівнів.

У поточних умовах будь-які фінансові надходження до держбюджету – це прямий внесок в обороноздатність країни, оскільки всі зібрані всередині країни податки та збори витрачаються на оборонні цілі, а соціальні видатки фінансуються за рахунок міжнародної фінансової допомоги. Крім того, окремо підприємства галузі активно фінансують допомогу ЗСУ та місцевим громадам у регіонах присутності.

«Війна підвищує рівень відповідальності бізнесу – перед армією, економікою та кожним українцем. Попри всі виклики, ми не лише зберегли стабільність, а й змогли досягти рівня сплати податків 2022 року, коли мали певний довоєнний запас міцності. Це свідчить про наше вміння адаптуватися й знаходити нові можливості. Метінвест залишається одним із найбільших платників податків і приватних донорів ЗСУ, й ми продовжуємо підтримувати країну в ці скрутні часи», – наголошує Юрій Риженков, генеральний директор Метінвесту.

Реальна ситуація в галузі

Унаслідок повномасштабної війни сталева галузь постраждала найбільше від усіх інших галузей української економіки і вже третій рік поспіль працює в умовах виживання. Красномовніше за все про реальну ситуацію в галузі говорять такі факти:

1. Металурги втратили два найбільші комбінати й понад 40% виробництва сталі через окупацію Маріуполя.
2. Вартість логістики на початку війни зросла в 4-5 разів. Пізніше вантажні тарифи зменшилися, але вони все одно в два рази вищі за довоєнні.
3. Підприємства практично не мають можливості залучити зовнішнє фінансування з огляду на воєнні ризики.
4. Наприкінці 2024 року було припинено видобуток високоякісного коксівного вугілля на Шахтоуправлінні «Покровське», на частку якого припадало 66% внутрішнього ринку у 2024 році. Така

ситуація змушує розпочати імпорт 2,5 млн т коксівного вугілля або коксу.

5. Металургійні компанії продовжують роботу в прифронтових регіонах, які щодня перебувають під обстрілами.

«Попри бойові дії на сході України, ми продовжуємо виробляти та експортувати продукцію із великою доданою вартістю. Саме це є запорукою того, що тисячі українців у прифронтовому регіоні забезпечені робочими місцями, країна отримує валютну виручку», – зазначає Сергій Кузьменко, директор з економіки та фінансів «Інтерпайп».

6. За 2022-2023 рр. чотири найбільші металургійні підприємства отримали 122 млрд грн чистих збитків.

Найбільші заводи українських виробників сталі розташовані в прифронтових регіонах, перебуваючи під постійними обстрілами – «Інтерпайп» (Нікополь і Дніпро), Метінвест (Запоріжжя). Дуже важлива роль металургійних заводів у цих містах: забезпечення зайнятості та робочих місць — сплата місцевих податків.

Нині українські метпідприємства перебувають у найважчій ситуації серед усіх галузей української економіки, а 2025 рік, цілком можливо, буде одним із найскладніших для сталєвої галузі України.

Вплив високих тарифів на ГМК

Наразі спроби підприємств галузі зберегти рівень виробництва стикаються з тарифним тиском природних монополій. Попередньо, зростання тарифів держмонополій обійдеться бізнесу додатковими витратами в розмірі не менше 60 млрд грн.

Характерний приклад – «АрселорМіттал Кривий Ріг», який останні три роки працює в збиток. Найважчий 2022-й рік підприємство завершило з рекордним збитком у \$1,2 млрд, у 2023 і 2024 роках від'ємний фінансовий результат був набагато нижчим, але все одно на відчутному рівні – приблизно \$100 млн щороку. Підприємство виживає і навіть продовжує роботу завдяки зовнішній підтримці з боку міжнародної корпорації.

За підсумками минулого року підприємство планувало вийти хоча б у «нуль», але цього не сталося через зростання тарифів на електроенергію та високу вартість логістики. Тепер плани виходу «АрселорМіттал Кривий Ріг» на беззбиткову діяльність перенесено на 2025 рік.

«У 2024 році підприємство намагалось вийти на беззбитковість і провело значну внутрішню роботу зі зменшення витрат. Але нестабільність енергозабезпечення через атаки ворога, високі тарифи на електроенергію та необхідність її імпорту, дорога логістика, несприятлива ситуація на світових ринках, на жаль, створювали нам додаткові перешкоди. Третій рік поспіль ми поки що працюємо зі збитками. Незважаючи на все це, продовжуємо роботу над покращенням операційних та фінансових показників, щоби мати можливість забезпечити майбутній розвиток підприємства та його колективу, а також стабільне надходження податків до державного бюджету та місцевих громад», – підкреслює Павло Задорожний, фінансовий директор «АрселорМіттал Кривий Ріг».

Проте й ці наміри можуть бути нівельовані збільшенням тарифів на передачу електроенергії на 30% з початку поточного року та ймовірною індексацією тарифів на залізничні вантажоперевезення на 37%.

Важливо зазначити, що можливості підвищення податків у металургії не безмежні. Надмірний податковий тиск може призвести до зниження конкурентоспроможності підприємств. Підвищення тарифів збільшує витрати метпідприємств, але вони самі не можуть автоматично їх закласти в ціну, оскільки продукція продається на експортних ринках за міжнародними цінами.

Уже зараз підприємства металургії стикаються зі зростанням витрат через збільшення тарифів і в результаті можуть скоротити виробництво або зовсім зупинитися. Коли підприємство простоє, держбюджет не отримує податкові надходження, без доходу залишається і природні монополії, які мріють підвищити тарифи.

Зростання тарифів не може сприяти підвищенню економічної активності та поліпшенню конкурентних позицій на зовнішніх ринках, де сталєва продукція українських компаній конкурує з такою самою продукцією, виробленою іншими компаніями, яким не доводиться долати негативні наслідки війни.

У сухому залишку

У важких умовах металургійні компанії продовжують працювати й виконувати свої соціальні функції, але й державі варто було б бути не цербером, який погрожує штрафами й тарифами, а партнером для бізнесу. Це вже зрозуміли й у Брюсселі, де активно ведеться дискусія щодо підтримки сталєвої індустрії країн ЄС.

Є сценарій, що 2025 рік може стати другим 2022-м – роком найсильнішого падіння виробництва й

наслідків, що впливають із цього факту.

«Песимістичний сценарій для української металургії у 2025 році в цьому контексті – скорочення виплавки сталі вдвічі, що може додатково ускладнитися підвищенням вантажних тарифів «Укрзалізниці» і на передачу електроенергії, дефіцитом електроенергії та іншими негативними факторами», – наголошує Олександр Каленков, президент об'єднання підприємств «Укрметалургпром».

У разі зупинення металургійних підприємств країна ризикує втратити не тільки джерело сировини для промисловості та оборонного сектору, а й надходження до державного та місцевих бюджетів, а також джерело власних ресурсів для відновлення країни після війни та подальшого розвитку економіки.

|

GMK Center

<https://metinvestholding.com/ua/media/news/metinvest-splativ-61-podatkv-sered-metalurgijnih-pdprimstv-ukrani-u-2024-roc-gmk-center>